

Suomen terveyttä edistävät sairaalat ja organisaatiot
Ry:n
Tupakaton Sote- verkoston itseauditoinnin tulokset
vuonna 2022

Minna Piirainen

Savuton sairaala koordinaattori

Tupakaton Sote-verkosto

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Itsearviointi 2022

- Itsearviointi pyydettiin 20:stä Suomen terveyttä edistävät sairaalan ja organisaatiot ry:n (STESO) jäsenorganisaatiosta.
- Auditointiin osallistui 13 (65%) organisaatiota.
- Itsearviointi ohjaa organisaatiota tekemään sisäistä arviointi ja kehittämään Tupakaton Soten ja tupakasta vieroituksen laatua.
- Vuonna 2022 toteutettiin ensimmäistä kertaa lyhennetty kysely, joten tuloksia ei voida verrata aikaisempiin vuosiin.

- Itsearviointi on osa kehittämisprosessia.
- Itsearvioinnin tulisi johtaa prosessiin, jossa seuraava taso on ulkoinen arviointi.
- Ulkoisen arvioinnin yhteydessä organisaatio voi konsultoida arvioitsijaa ja saada kehittämisideoita ja tietoa siitä, miten asiat on ratkaistu muualla.
- Ulkoista arviointia ei ole vielä Suomessa.

Kultatason hakeminen

- Suomalainen organisaatio ei ole vielä hakenut kultamitalitasoa.
- Jos arvioi täyttävänsä kriteerit, tulee täyttää laajennettu auditointilomake.
- Kultatason hakeminen edellyttää laajassa itsearvioinnissa 126 tai enemmän pisteitä (87% standardit 1-8)

JÄSENYYS	PRONSSI Itsearvioinnissa ≥ 27 (70% standardit 1+2)	HOPEA Itsearvioinnissa ≥ 108 (75% standardit 1-8)	KULTA Itsearvioinnissa ≥ 126 (87% standardit 1-8)
Johdon sitoutuminen	Vastuhenkilöt Ylin johtaja /työryhmä	Tupakasta vieroituksen tuki	Systemaattinen tupakasta vieroitus- ja terveyden edistämishjelma
Itsearviointi	Strategia ja toimintasuunnitelma	Koulutusohjelma	Tupakasta vapaa ympäristö
	Tiedotus	Terveyden edistämishjelma	Tupakasta vapaa kulttuuri koko henkilöstön osalta
		Tupakan myynti ja mainonta kiellettyä	Systemaattinen seuranta ja arviointi
		Seuranta ja arviointi	Osallistuminen alueellisiin ja kansallisiin savuttomuusaktiviteetteihin
		Osallistuminen alueellisiin ja kansallisiin savuttomuusaktiviteetteihin	

Auditointiin osallistuneet organisaatiot 2022

Osallistui

Etelä-Karjalan SHP
Etelä-Pohjanmaan SHP
Etelä-Savon SHP
Helsingin ja Uudenmaan SHP
Kainuun SHP
Kanta-Hämeen SHP
Keski-Suomen SHP
Pirkanmaan SHP
Pohjois- Karjalan SHP
Pohjois- Pohjanmaan SHP
Päijät-Hämeen SHP
Satakunnan SHP
Varsinais- Suomen SHP

Ei osallistunut

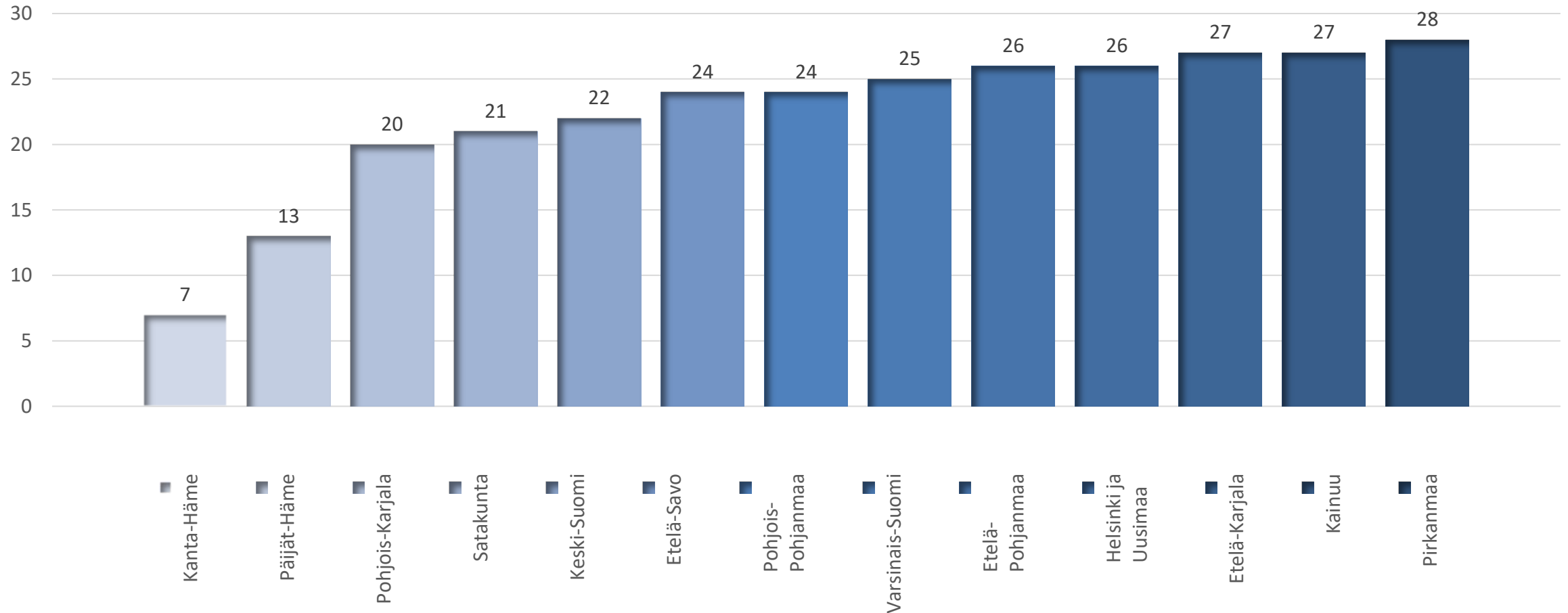
Itä-Savon SHP
Keski-Pohjanmaan SHP
Kymeenlaakson SHP
Lapin SHP
Länsi-Pohjan SHP
Pohjois-Savon SHP
Vaasan SHP

Yhteistulokset 2022

	Maksimi	keskiarvo	% maksimista
1. Hallinto	3	1,76	59 %
2. Koulutus	5	2,61	53 %
3. Nikotiinituotteiden käytön tunnistaminen, diagnoosi ja vieroitushoidot	11	7,61	69 %
4. Tiedotus	7	4,84	37 %
5. Savuton ympäristö	1	1	100 %
6. Terveellinen työpaikka	5	2,38	48 %
7. Seuranta ja arviointi	3	2,15	72 %
Yhteensä:	35	22,35	63 %

Yhteispisteet 2022

17 kysymystä, maksimipisteet 35, keskiarvo 22, maksimista 63 %

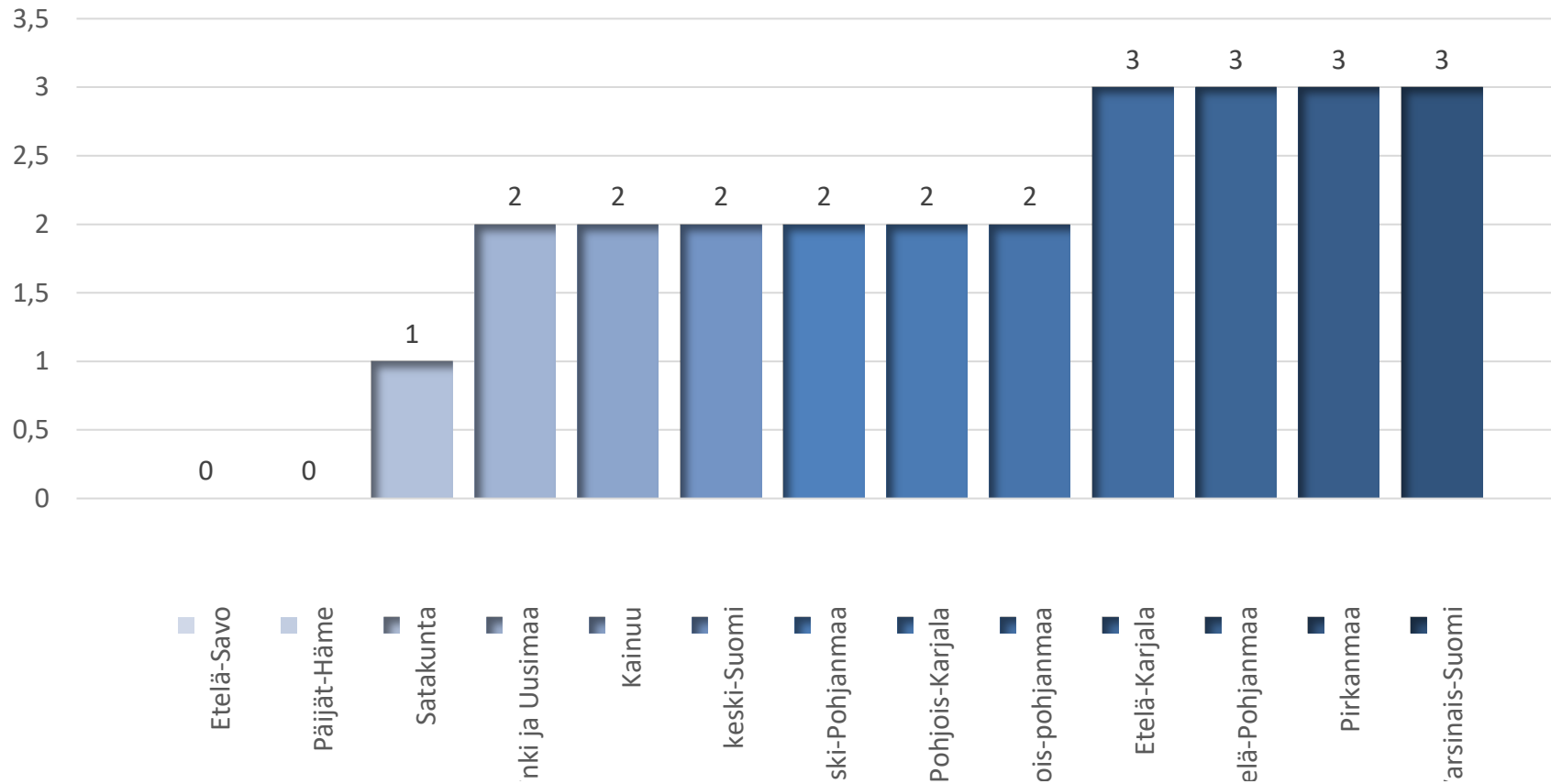
1.Hallinto

3 kysymystä, maksimipisteet 3, keskiarvo 1,76, maksimista 59 %

Savuttomuustyöryhmä koordinoi tupakoimattomuuteen tähtäävää työtä.

Savuttomuustyöryhmän puheenjohtajana on johdon edustaja.

Tupakanvieroitustyölle on soitettu erillistä taloudellista resurssia.

79 % :lla sairaanhoitopiireistä savuttomuustyöryhmä (tai vastaava) koordinoi tupakoimattomuuteen tähtäävää työtä organisaatiossa.

79 %:lla savuttomuustyöryhmän puheenjohtajana tai jäsenenä on johdon edustaja

64 %:lla tupakasta vieroitustyölle on osoitettu erillistä resurssia

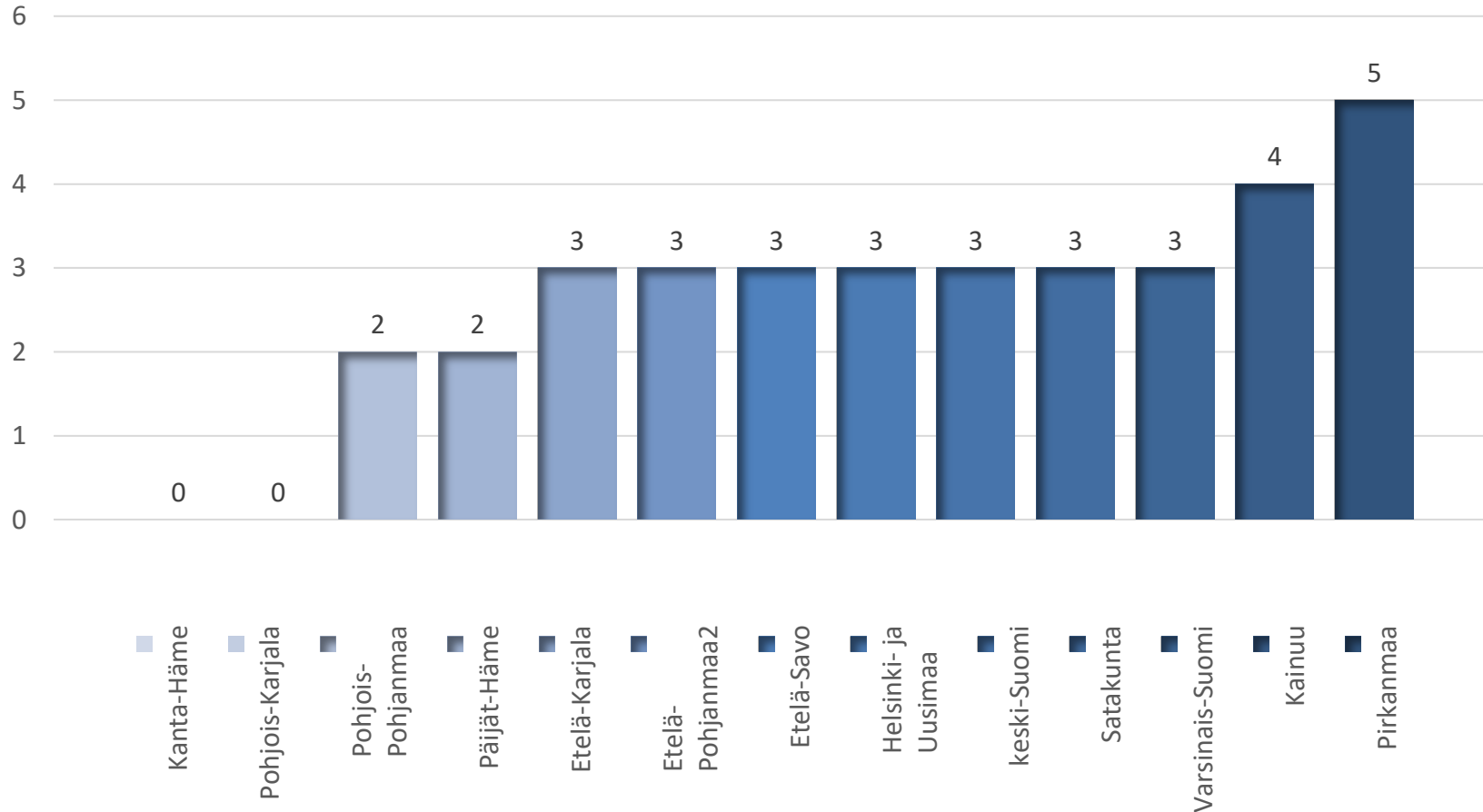
2. Koulutus

3 kysymystä, maksimipisteet 5, keskiarvo 2,61, maksimista 53 %

Koko henkilökunnalle järjestetään koulutusta vuosittain.

Onko organisaatiossanne tupakasta vieroituksen avainhenkilöitä/vastuuhenkilöitä/tai muulla nimellä toimivia.

Tupakasta vieroituksen avainhenkilöt tai vastuuhenkilöt saavat koulutusta tupakkariippuvuuden hoitamisesta ja motivoivasta keskustelusta.

57%:a järjestää hoitohenkilökunnalle vuosittain mahdollisuuden tupakka- ja nikotiinivieroituksen puheeksi oton koulutukseen.

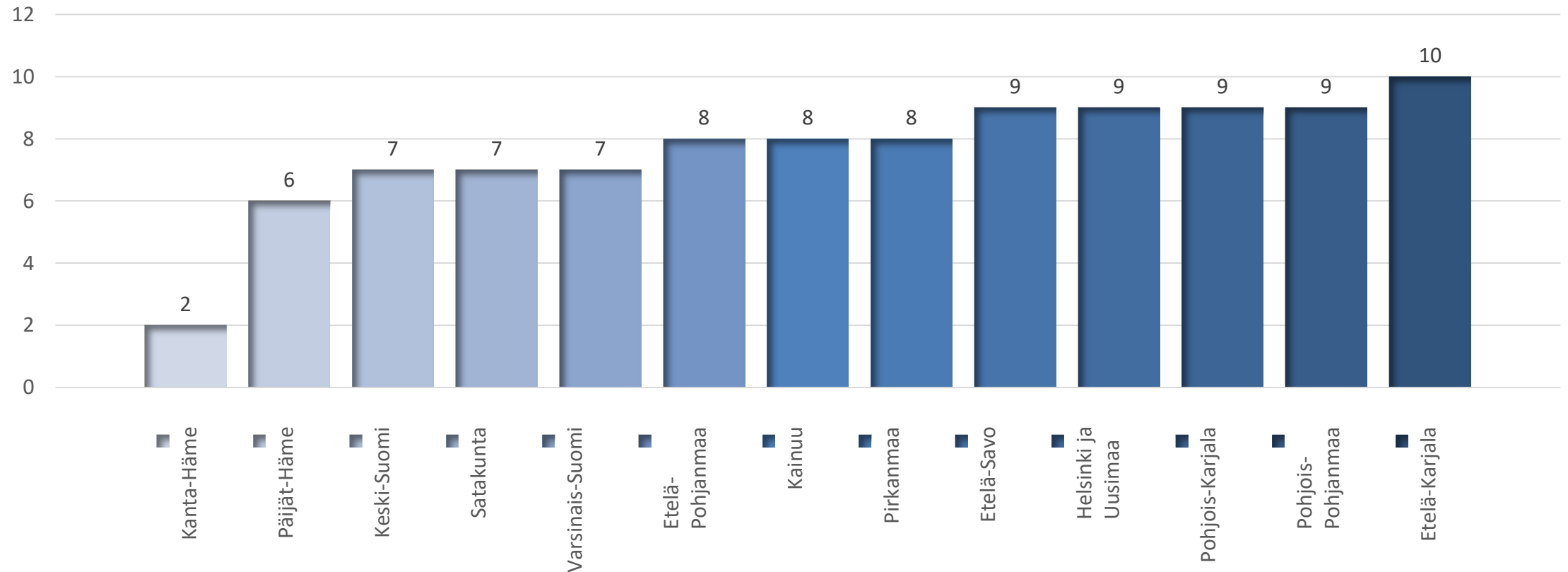
58%:lla on organisaatiossa tupakkavieroitushoitaja ja/tai tupakkayhdyshenkilö.

85%:lla vastuu- tai avainhenkilöt saavat koulutusta tupakkariippuvuuden hoitamisesta ja motivoivasta keskustelusta

3. Nikotiinituotteiden käytön tunnistaminen, diagnosointi ja vieroitushoidot

2 kysymystä, maksimipisteet 11, keskiarvo 7,61, maksimista 69 %

Tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttäjien tunnistaminen sovittujen käytänteiden mukaisesti, kirjaaminen sekä eri hoitoketjut

- Kaikki vastaajat arvioivat, että tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttäjät tunnustetaan sovitun käytännön mukaisesti ottamalla tuotteiden käyttö puheeksi.
- 77 % vastaajista arvioi, että asiakkaan riippuvuuden tasoa selvitetään nikotiiniriippuvuustestillä ja 92 % käy motivoivaa keskustelua asiakkaan kanssa.
- Heikoiten toteutui asiakkaan kanssa tehtävä hoitosuunnitelma (62%).
- Asiakkaan tupakointi kirjataan hyvin potilastietojärjestelmiin (92%), mutta kirjaamisessa vain reilu puolet arvioi käyttävänsä ICD-10/ ICP-2- tautiluokitusten koodistoa.

Tupakka ja nikotiinivieroituksen hoidosta sovitut hoitoketjut/ kirjalliset ohjeet:

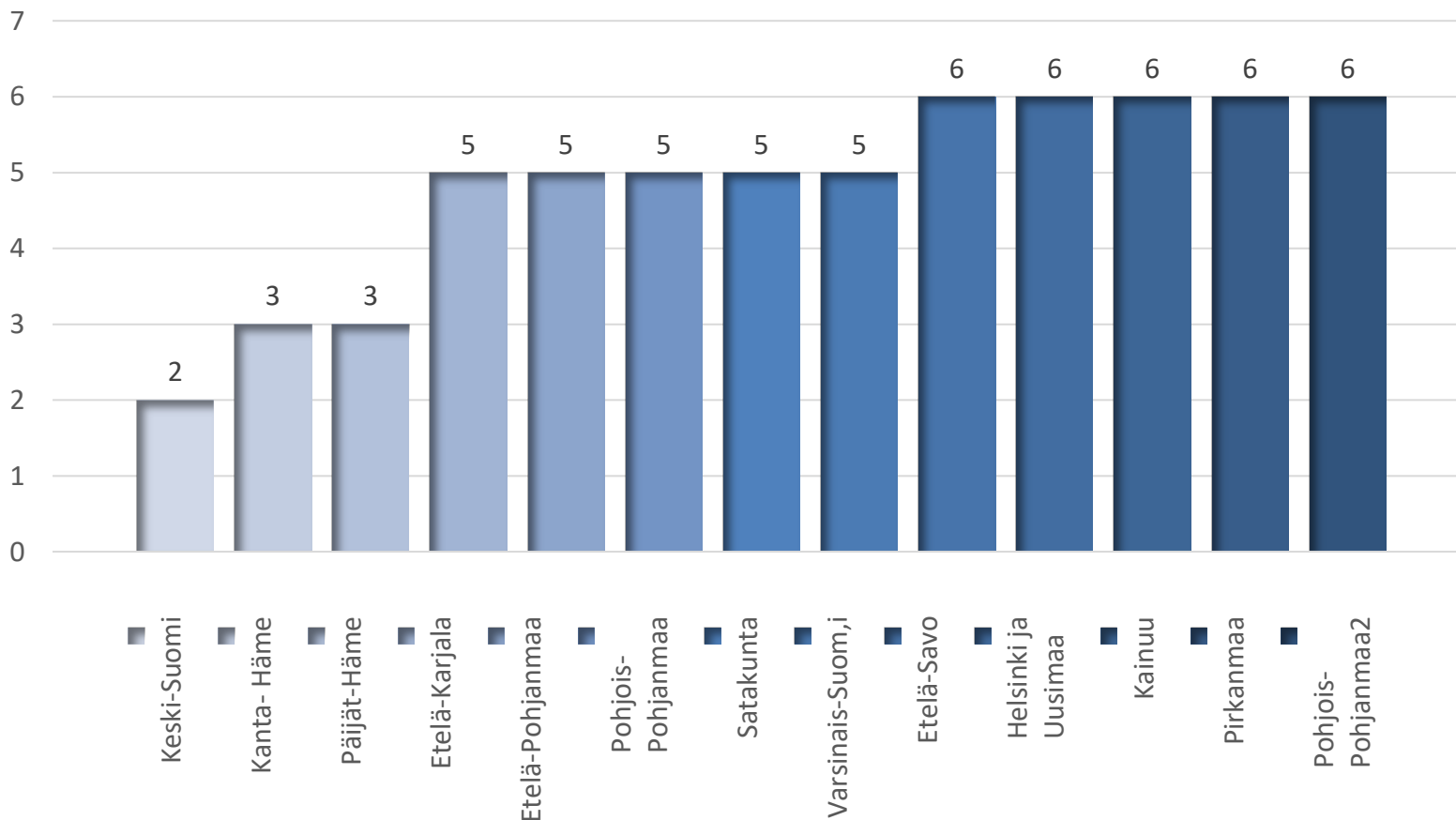
- 100 % Operatiivinen hoito (Esim. nikotiiniton leikkaus)
- 86 % yleiset tupakasta vieroitus ohjeet
- 71 % Neuvoloissa ja raskaana olevien tupakoivien perheiden tuki
- 50 % mielenterveyspotilaiden hoidossa

4. Tiedotus

3 kysymystä, maksimipisteet 7, keskiarvo 4,84, maksimista 37 %

Uuden työntekijän perehdytyksen yhteydessä kerrotaan tupakoimattomasta organisaatiosta ja vieroituskäytännöistä. Palvelujen käyttäjille tiedotetaan organisaation ohjeista liittyen tupakka- ja nikotiinittomuuteen.

Organisaation palvelujen käyttäjille tiedotetaan mahdollisuudesta saada tupakan vieroitushoitoa eri kanavissa.

Kaikki vastaajat kertovat perehdytyksen yhteydessä uudelle työntekijälle savuttomasta organisaatiosta, mutta 71 % sovitusta vieroituskäytännöistä.

93 % arvioi tiedottavansa palvelujen käyttäjille organisaation tupakka- ja nikotiinittomuudesta.

5. Savuton ympäristö

1 kysymystä, maksimipiste 1, keskiarvo 1, maksimista 100 %

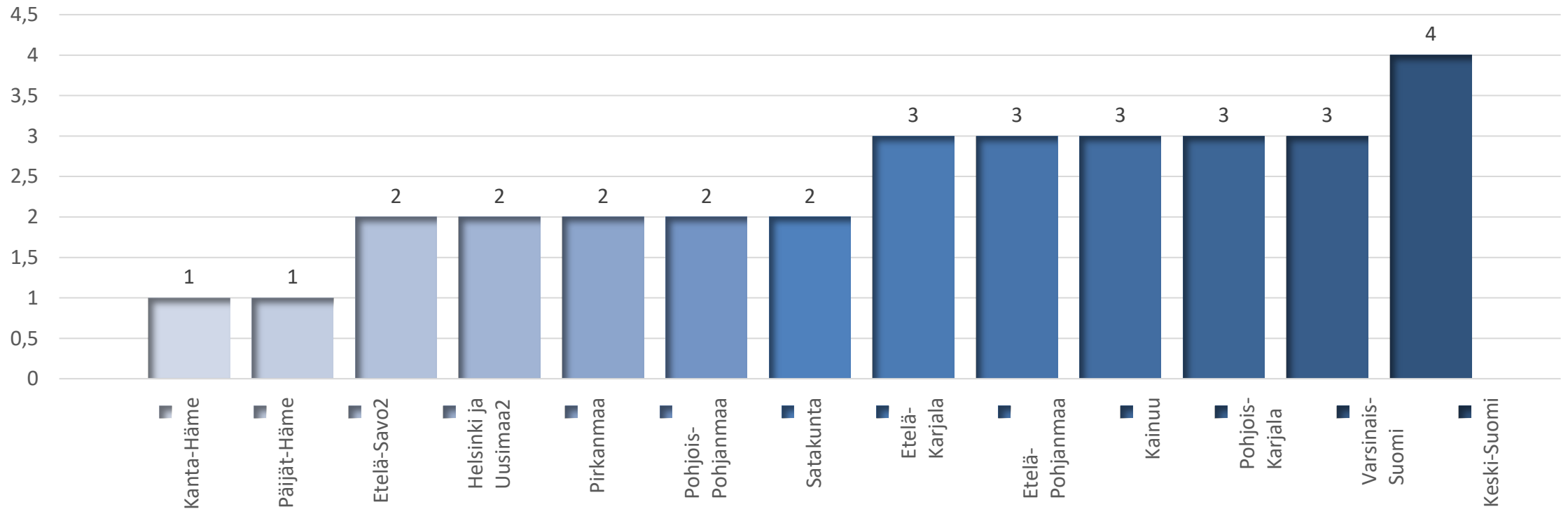
Tupakointikiellosta ilmoitetaan organisaation alueella opastein ja kyltein

Kaikki vastaajat kertoivat ilmoittavansa tupakointikiellosta-organisaation alueella opastein ja kyltein.

6. Terveellinen työpaikka

3 kysymystä, maksimipisteet 5, keskiarvo 2,38, maksimista 48 %

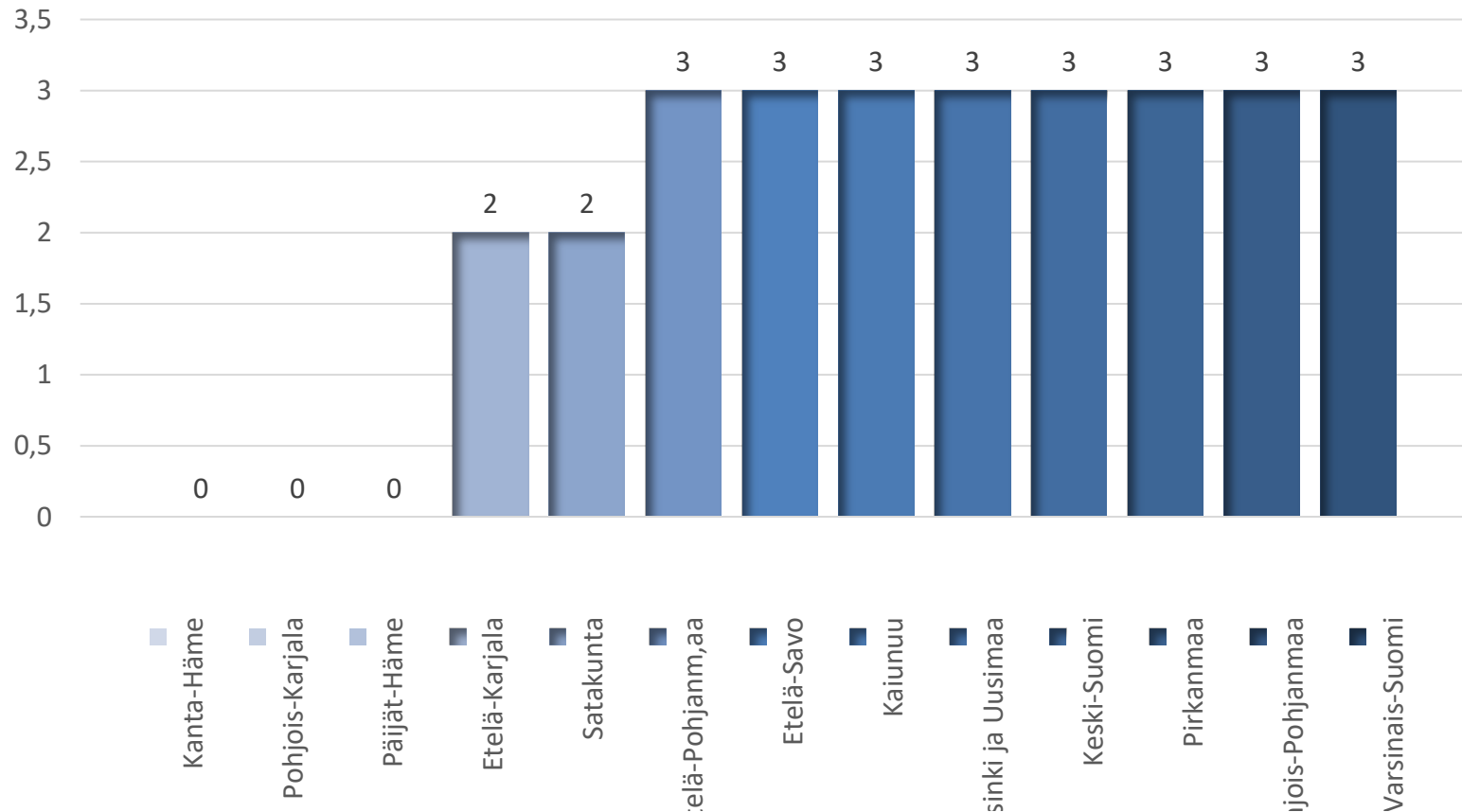
Tupakasta vieroituksen osalta henkilökunnan työterveyshuollon sopimukseen sisältyy yksilöohjaus/ ryhmäohjaus. Työntekijän nikotiinikorvaustuotteiden korvaus kokonaan/osittain/ ei ollenkaan. Työntekijän altistuminen tupakansavulle työssään.

7. Seuranta ja arviointi

2 kysymystä, maksimipisteet 3, keskiarvo 2,15, maksimista 72 %

Organisaation tupakasta vieroitustoimintaa arvioidaan säännöllisesti vuosittain (esim. itsearviointi)
Arvioinnissa otetaan henkilökunnan ja/tai palveluiden käyttäjien antama palaute huomioon.

79 % vastaajista arvioi, että organisaatiossa arvioidaan säännöllisesti tupakasta vieroitus toimintaa (itsearviointi).

100 %:ssa otetaan huomioon henkilökunnan antama palaute ja 82 %:ssa palveluiden käyttäjien antama palaute.

8. Mitkä ovat organisaationne kolme suurinta tupakka- ja nikotiinityöhön liittyvää haastetta?

- Henkilöstön ja johdon sitoutumisen puute
- Resurssien, ajan ja osaamisen varmistaminen
- Tupakointitilat ja -paikat

9. Mitä tupakka- ja nikotiiniryöstön liittyvää kokonaisuutta kehitätte seuraavan vuoden aikana?

- Suunnitelmallista yhteistyötä
- Säännöllisiä koulutuksia
- Henkilöstön koulutusta
- Potilaan ohjausta
- Mittareiden käyttöä
- Nikotiinin leikkaus –toimintamalli
- Savuttomuus- ja nikotiinittomuusohje sydänpotilaille

10. Mistä teidän organisaationne hyvästä tupakka- ja nikotiinivieroituksen käytännöstä voisi olla apua ja tukea muille?

- Savuttomana leikkaukseen –toimintamalli
- Häkämittaus neuvoloissa
- Henkilöstön tupakkavieroitusta tuetaan rahallisesti
- Työryhmä
- Psykiatrian toimintamalli
- Savuttomuushenkilö ja kaikille työntekijöille tarkoitettu verkkokurssi
- Savuttomuushoitaja

11. Missä asioissa toivoisitte STESO ry:n tupakaton sote-verkoston tukea?

- Näyttöön perustuvia toimintamalleja
- Yhteisesti jaettavia informaatiomalleja käyttöön
- Konkreettisia työkaluja, viestintämateriaalia, tietoa
- Lyhyt nettikurssi/ koulutusta työntekijöille
- Kansallisten mittareiden määrittely nikotiinittomuustyöhön
- Uuden tutkimustiedon välittämistä